

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

แบบ สดสงวน : บทบาทของรัฐสภาไทยในการตรากฎหมายศึกษากระบวนการ
นิติบัญญัติไทย ระหว่าง พ.ศ.2527-2537 (THE ROLL OF THAI PARLIAMENT IN
THE MAKING OF LAW: A STUDY OF LEGISLATIVE PROCESS FROM 1984-1994)
อ.ที่ปรึกษา ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 270 หน้า ISBN 974-636-695-5

วิทยานิพนธ์นี้ มุ่งศึกษาถึงบทบาทของรัฐสภาไทยในการตรากฎหมาย โดยได้ศึกษา
ถึงที่มาของกฎหมาย กระบวนการในการตรากฎหมาย ตั้งแต่การเสนอการพิจารณาการ
อนุมัติ และผู้ได้รับประโยชน์ของกฎหมายที่ตราขึ้นในระหว่าง พ.ศ.2527-2537

ผลการศึกษาพบว่า ตลอดระยะเวลาระหว่าง พ.ศ.2527-2537 ประเทศไทย
ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา โดยมีสถาบันรัฐสภาทำหน้าที่สำคัญ
ในการตรากฎหมาย สภาพทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
แต่ละช่วงจะมีผลกระทบต่อนโยบายและเจตนารมณ์ของกฎหมาย และมีปัจจัยหลายประการ
ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการนิติบัญญัติในช่วงดังกล่าวนี้คือ สถาบันข้าราชการจะมีบทบาทใน
ระยะแรกมาก ส่วนกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมืองจะมีอิทธิพลมากในช่วงตั้งแต่
พ.ศ.2531 เป็นต้นมา ปัจจัยที่มีอิทธิพลอื่น ๆ คือ บทบาทของวุฒิสภาและโครงสร้าง
ของสภา รวมทั้งรัฐต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

ในช่วงดังกล่าวนี้ โครงสร้างของอำนาจ ที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้
ฝ่ายบริหารใช้กลไกของอำนาจรัฐเป็นเครื่องมือในการมีอำนาจครอบงำสถาบันรัฐสภา
โดยที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนและอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงกับสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรเข้าไปคานอำนาจ และเพื่อเป็นฐานเสียงให้แก่ฝ่ายบริหารในกระบวนการ
นิติบัญญัติ เพียงแต่เปลี่ยนกลุ่มของฐานผู้ใช้อำนาจจากเดิมที่มีสถาบันรัฐสภาถูครอบงำโดย
ระบบราชการจนถึง พ.ศ.2531 มาเป็นการเข้ามาใช้อิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ
และชนชั้นกลาง โดยผ่านทางกระบวนการเลือกตั้งและสถาบันพรรคการเมือง เป็นผลให้
กฎหมายที่ตราโดยสภาก่อนปี 2531 มีลักษณะที่ให้อำนาจแก่ระบบราชการ ในขณะที่กฎหมาย
ภายหลังทศวรรษ 2530 เป็นต้นมา เน้นหนักไปในการปรับปรุงและพัฒนา และสร้าง
กฎหมายเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจการพาณิชย์และอาชีพ เพื่อสนองความต้องการของกลุ่ม
ผลประโยชน์มากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม สภาได้เริ่มตรากฎหมายที่ให้การคุ้มครองสิทธิของประชาชนมากขึ้น
แม้ว่ากฎหมายส่วนใหญ่จะยังคงละเลยการแก้ปัญหาและการคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน
ส่วนใหญ่

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต 1/ทพ. นิติศาสตร์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 2. 9. 91
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม